

konání pletich přispívá. Pojem pouštění se do pletich naplňuje tedy zejména již předchozí zjednávání věcných pomůcek, bez nichž pletichy buď vůbec nebo v rozsahu pletichářem zamýšleným prováděti nelze, nebo které usnadňují provádění pletich, zejména na příklad tím, že umožňují, by při bezprávném převádění předmětů potřeby z výroby do spotřeby používáno bylo hromadných prostředků dopravních. Veřejné hospodaření brambory bylo zavedeno ohledně sklizně roku 1917 nařízením úřadu pro vyživování obyvatelstva ze 26. července 1917, čís. 311 ř. zák. a ohledně sklizně r. 1918 nařízením téhož úřadu z 22. června 1918 čís. 231 ř. zák.; pozdní brambory byly zabaveny ve prospěch státu; výkup, přiděl, doprava a rozdělování byly vyhrazeny ustanoveným k tomu orgánům veřejným. Jakékoliv svémocné nakupování a zcizování brambor za obcházení zmíněných veřejných činitelů soukromými osobami dalo se bezprávně a pletichářsky. By alespoň rozsáhlejší, zásobovací plán rušící rejdy toho druhu byly zamezeny, nařídil § 41 (48) citovaných nařízení, že železnice a paroplavební podniky smějí zásilky brambor jen tehdy k dopravě přijímati, je-li jako zasílatel na nákladním listě uveden válečný obilní ústav neb odbočka jeho a je-li pro každou zásilku k nákladním listinám připojeno dopravní osvědčení; vyhotovovati dopravní osvědčení byl oprávněn jen válečný obilní ústav (odbočka); nevyhovovala-li doprava těmto požadavkům, bylo to železniční stanici místa určení oznámiti telefonicky nebo telegraficky příslušné odbočce válečného obilního ústavu. Kdo tedy opatřil sobě neb jiné osobě dopravní osvědčení pro zásilku brambor, jež byla zamýšlena bez vědomí válečného obilního ústavu a jeho odboček, zjednal tím věcnou pomůcku, bez níž byla by železniční stanice zadržela a oznámila bezprávnou zásilku válečnému obilnímu ústavu (odbočce), bez níž tedy pletichářské nabývání a po případě zcizování bramborů nemohlo se provésti, a pouštěl se takto do pletich, jichž předmětem byly brambory, tedy předměty potřeby. Právem proto nalézací soud shledal pletichy ve zjištěné činnosti stěžovatelů, totiž v tom, že si opatřili pokoutním způsobem neoprávněně za úplatu dopravní osvědčení za tím účelem, by umožněna byla podloudná (pokoutní) doprava brambor, pod rukou za účelem dalšího prodeje nakoupených.

Čís. 1298.

Jest útliskem ve smyslu §u 1 zákona ze dne 12. srpna 1921, čís. 309 sb. z. a n., vyhrožováno-li újmou na výdělku. Otázka, zda projev jest opovědí zla, k čemu směřoval úmysl mluvčího a zda opověď zla účinkovala na vůli osoby, již projev svědčil, ve směru zamýšleném, jest otázkou skutkovou. Útlisk předpokládá bezprávný nátlak na cizí vůli. Důvodnosti obav se nevyhledává.

(Rozh. ze dne 13. října 1923, Kr I 1065/22.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním jednání zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Chebu

ze dne 10. července 1922, pokud jím byl stěžovatel uznán vinným přestupkem dle §u 1 zákona ze dne 12. srpna 1921, čís. 309 sb. z. a n., a přestupkem dle §u 496 tr. zák. a dle čl. V. zákona ze dne 17. prosince 1862, čís. 8 ř. zák. na rok 1863, — mimo jiné z těchto

d ů v o d ů:

Zmateční stížnost napadá rozsudek, pokud jím byl stěžovatel uznán vinným přestupkem §u 1 zákona z 12. srpna 1921, čís. 309 sb. z. a n., a přestupkem §u 496 tr. zák., článku V. zákona ze 17. prosince 1862, čís. 8 ř. z. na rok 1863, a dovolává se zmatku čís. 9 písm. a) §u 281 tr. ř.; je však bezdůvodna. Ohledně přestupku útisku dovozuje stížnost, že projevy stěžovatelovy vůči manželům F-ovým nebyly vyhrožováním újmou na výdělku, že stěžovatel nebyl s to, by uskutečnil vyhrůžku ztrátou hostů, a že půjčování koně F-ovým bylo ochotou stěžovatelovou, k níž nebyl nikterak povinen. Než vyhrůžkou rozumí se opověď, že pachatel způsobí sám nebo prostřednictvím jiných určité osobě zlo, v opovědi naznačené. Otázky, zda ten který projev je takovou opovědí zla, k jakému účelu směřoval úmysl mluvčího a zda opověď účinkovala na vůli osoby, již projev svědčil, ve směru mluvčím chtěném, jest posuzovati dle okolností, projev podmiňujících a doprovázejících, jakož i dle znění a smyslu jeho. Zodpovědění těchto otázek spadá proto do oboru zjištění skutkových, které jsou, nedokáže-li se, že nalézací soud k nim dospěl způsobem vadným, závazna také pro soud zrušovací (§ 288 čís. 3 tr. ř.). Nalézací soud zjistil, že stěžovatel řekl Marii F-ové, že nesmí dále vařit pro četníka A., jinak že k ní již neprijdou žádní hosté, jakož i Lorenzu F-ovi, že mu již nepůjčí svého koně, dostane-li A. dále stravu, a zjišťuje dále, že stěžovatel chtěl připojenými vyhrůžkami, z nichž hostinští (F-ovi) museli se obávatí újmy na výdělku, přiměti hostinské, by A-ovi neposkytovali dále stravy. Stížnost nedokazuje, ba ani ne tvrdí, že tento výrok nalézacího soudu je stížen některou z vad, v čís. 5 §u 281 tr. ř. vypočtených. Dovozuje-li přes to, že projevy nebyly než jednak dobrou radou a upozorněním, že Marie F-ová vydá se dalším poskytováním stravy A-ovi v nebezpečí ztráty svých zákazníků, jednak upozorněním, že stěžovatel neučiní Lorenzu F-ovi dále, co dosud činil z pouhé blahovůle, brojí tím nepřipustně proti tomu, co soud zjistil po stránce skutkové, a neprovádí tím dovolávaného hmotněprávního zmatku po zákonu. Jelikož zákaz útisku čelí bezprávnému nátlaku na vůli jiné osoby, aniž — na rozdíl od §u 98 písm. b) tr. zák., — předpokládá důvodnost obav vyhrůžkou vyvolaných, nezáleží na tom, zda mohl stěžovatel vyhrůžku, shora na prvním místě zmíněnou, uskutečniti působením na hosty F-ovy. Rozhodným je pouze, že vyhrůžka mohla účinkovati na vůli manželů F-ových, protože jim bylo za to míti, že stěžovatel je s to, vyhrůžku uskutečniti, což nalézací soud zjišťuje, přihlížeje patrně k tomu, že stěžovatel jest obecním starostou v místě, kde F-ovi svou živnost provozují — výrokem, že hostinským bylo se z vyhrůžek stěžovatelových obávatí újmy na výdělku, jehož docílí prodáváním nápojů a pokrmů hostům. Újma na výdělku byla by F-ovým nastala také v případě, že stěžovatel nepůjčí jim dále, jak dosud (bez-

platně) svého koně; neboť byli by — jak stížnost sama uznává — bez této výhody nuceni, najmouti pro své práce jiného koně, a nájemné bylo by zmenšilo dosavadní výdělek jejich. Budiž připuštěno, že měl stěžovatel úplně na vůli, poskytovat Lorenzu F-ovi dosavadní ochotu na dále, nebo ji odepřít. Bezprávným však bylo, že další ochotu činil závislou na neposkytování stravy četníku A-ovi, kterého chtěl takto vyhostiti z hostince všeobecně přístupného, a že, vyhrožuje takto újmou na výdělku, činil Lorenzu F-ovi nátlak, pod nímž měla se dle úmyslu stěžovatelova vůle F-ova bráti směrem, přičícím se ustanovení §u 482 tr. zák.

Čís. 1299.

Náhrada škody jako podmínka promlčení (§ 531, odstavec druhý čís. 2 tr. zák.) musí býti úplná; vzdání se poškozeného (narovnání s ním) jest tu bez významu.

(Rozh. ze dne 13. října 1923, Kr II 310/22.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu ve Znojmě ze dne 18. března 1922, pokud jím byl stěžovatel uznán vinným přestupkem dle §u 468 tr. zák.

D ů v o d y:

Odporujíc výroku nalézacího soudu, jímž byl stěžovatel uznán vinným přestupkem §u 468 tr. zák., vytýká zmateční stížnost dle čís. 4 §u 281 tr. ř., že nalézací soud neprávem zamítl obhájcův návrh, aby purkmistr E. a obecní tajemník V. byli slyšeni jako svědci o tom, že stěžovatel úplně se vyrovnal se soukromou účastnicí, že tato nežádala, než opravu předmětů, stěžovatelem poškozených, že tato oprava stala se již před více než dvěma lety a byla stěžovatelem zaplácena, a dále dle čís. 9 lit. a) §u 281 tr. ř., že okolnostmi, o nichž svědci měli býti slyšeni, nastalo promlčení zmíněného přestupku. Než k výtce formální lze přihlížeti pouze potud, pokud návrh a jeho obsah je osvědčen protokolem o hlavním přelíčení, v tomto směru jedině rozhodným. Dle tohoto protokolu navrhl stěžovatelův obhájce jen, aby jmenovaní svědci byli slyšeni o tom, že Alžběta Sch-ová při vyrovnání žádala jen opravu tabulí a okna, a nic více. Návrh byl zamítnut právem. Za ostatních předpokladů zákonem stanovených pomíjí promlčením vyšetřování a trest, nahradil-li pachatel škodu, pokud to povaha trestného činu připouští. Dle zjištění nalézacího soudu záležela činnost stěžovatelova, v níž shledána byla skutková podstata přestupku §u 468 tr. zák., v tom, že rozbil tabulku a poškodil rámeček okna a že poškodil dvéře a zámek. Za veškeru tuto škodu musel by stěžovatel dáti náhradu, by se mohl dovolati promlčení. Toho však stěžovatel netvrdil, veda svědky pouze o tom, že dostal narovnání, jímž poškozená vzdala se prý opravy poškození,